

Wat is ECVET?

Achtergrond

De mobiliteit van de werknemers is een zeer belangrijk punt wanneer het erom gaat de economische eenheid van Europa met het oog op verdere vooruitgang bij de vorming van een uniforme binnenmarkt voor goederen en diensten op gang te zetten, de grenzen van overschrijdende ervaringsuitwisseling te stimuleren en in de richting van de vorming van een Europese identiteit te werken. De realiteit in de economie komt tot op heden niet met deze doelen overeen. De *eerste beroepsopleiding* zou het deel van het leven kunnen zijn waar Europese werknemers reeds in een vroeg stadium mobiliteitservaringen verzamelen. De uitwisseling van op te leiden personen over de interne Europese grenzen heen speelt echter geen kwantitatief belangrijke rol. In zijn werkprogramma van Lissabon van februari 2002 is het Europese Ministerie voor Opleiding een systematische en gestructureerde opleidingssamenwerking in de Europese Unie overeengekomen. In de verklaring van Kopenhagen (2002) werd vooral de ontwikkeling van een prestatiepuntensysteem voor de beroepsopleiding en training als gemeenschappelijke taak geïdentificeerd: de ontwikkeling van een *European Credit (Transfer) System for Vocational Education and Training (ECVET)* is het begin van het European Credit Transfer System (ECTS) ter stimulatie van de interne Europese mobiliteit van studerende jongeren, dat zich sinds 1989 ontwikkelt, maar moet met de *Specifieke punten van de beroepsopleiding* rekening houden. Daarom heeft de Commissie een Europese Werkgroep (TAG) gevormd die in december 2002 haar werk begon. Op basis van de voorafgaande werken van de TAG werd aan de Algemene Directeurs voor Algemene en Beroepsopleiding in juli 2005 in Brussel het voorstel van een ECVET-model gepresenteerd. Op dit ogenblik wordt het voorstel – niet in de laatste plaats op basis van de twee researchprojecten ECVET reflector (www.ecvet.net) en EC-VET connexion (www.ecvetconnexion.com) – verfijnd.

Karakter en inhoud van het ECVET

Op het vlak van de beroepsopleiding heeft de Europese Commissie een ondersteunende en aanvullende functie ten opzichte van de lidstaten: artikel 149 van de EGV formuleert een verbod op harmonisatie, artikel 150 het verbod op centrale interventies in de nationale beroepsopleidingssystemen. In overeenstemming met het principe van de subsidiariteit is het ECVET als systeem ontworpen, dat gebaseerd is op de vrijwillige deelname van de Europese lidstaten en, rekening houdend met de nationale wetgevingen op het vlak van beroepsopleiding en training, zich op transparantie tussen de systemen richt.

ECVET is een *systeem voor de accumulatie en de overdracht van behaalde assets in het beroepsonderwijs en training*. Met behulp van dit systeem kunnen resultaten, die een persoon tijdens de beroepsopleiding bereikt heeft, over „systeemgrenzen“ heen gedocumenteerd en gecertificeerd worden.

- Daarbij moet in de eerste plaats aan de *grenzen van de nationale beroepsopleidingsystemen* gedacht worden: voor de studenten is het mogelijk in het Europese buitenland met succes gevolgde delen van hun opleiding in de opleiding in hun land van oorsprong te integreren.
- Het gaat echter ook om het stimuleren van de mobiliteit *van de studenten binnen een opleidingssysteem*: om de verticale en horizontale doorlaatbaarheid tussen de subsystemen en in het bijzonder tussen de beroeps- en hogeschoolopleiding in Europa.
- Ten slotte kunnen ook studenten *buiten het opleidingssysteem* profiteren. Omdat het ECVET ook de resultaten van de informele opleiding (met inbegrip van de opleiding in het arbeidsproces) integreert, ondersteunt het de erkenning ervan, indien dit in de nationale wetgeving voorzien is.

Het ECVET staat de documentatie, validatie en erkenning van stageresultaten toe die in het buitenland behaald werden – hetzij in de formele beroepsopleiding, hetzij in niet formele contexten. Het is op personen geconcentreerd, m.a.w. het is gebaseerd op het valideren van de door de persoon in kwestie verworven kennis, capaciteiten en competenties¹ die de basis voor diens accumulatie en overdracht is.

Deze weg via de stageresultaten scheen nodig omdat de beroepsopleidingsystemen, in vergelijking met de situatie op de hogescholen, zeer sterk variëren.

De beschrijving van de stageresultaten gebeurt door middel van zogenaamde eenheden (units) die, door verschillende kennis, capaciteiten en competenties samen te vatten, een dubbel doel verwezenlijken:

- De definitie van *units* verstrekt informatie over de te verwerven kennis, capaciteiten en competenties (kwalitatieve dimensie).
- Gelijkijdig is deze definitie met het vastleggen van een aantal kredietpunten verbonden die de eenheid in verhouding tot de "volledige kwalificaties" op zijn waarde toetst - hoe zij in de betreffende context ook gedefinieerd mogen zijn (kwantitatieve dimensie).

De *units* zijn de elementen die overgedragen resp. geaccumuleerd worden en aldus mobiliteit mogelijk maken. Hoe zij *gecombineerd* kunnen worden is het onderwerp van nationale voorschriften, zoals dit bijvoorbeeld het geval is in het kader van de definitieve van beroepsbeelden of leerplannen voor beroepsscholen.

Vanuit het zicht van de persoon in kwestie kunnen accumulatie en overdracht als volgt beschreven worden:

- Tijdens een buitenlands verblijf worden kennis, capaciteiten en competenties in de vorm van een of meerdere eenheden verworven. De stageresultaten worden *gedocumenteerd*, naar de verblijfplaats in het buitenland *overgedragen* en in de nationale opleiding geïntegreerd. De nieuwe eenheden worden met de op van tevoren verworven eenheden *geaccumuleerd*.
- De eenheden kunnen in alle Europese lidstaten, waar dienovereenkomstige procedures bestaan, via het valideren van de resultaten van professionele ervaringen verworven worden.

¹ Kennis, capaciteiten en competenties worden hier in aansluiting op het EQF adviesmodel gebruikt.

Deze kunnen dan in de in de betreffende nationale context bestaande globale kwantificatie geïntegreerd worden. De staten, die aan het systeem deelnemen, zullen “bevoegde instanties” definiëren, waarmee instellingen in de lidstaten bedoeld worden die erkende kwalificaties verlenen (in Duitsland: nationale instanties, kamers, universiteiten, etc.)

Over het voorstel voor het systeem

Bij de weergave van de basiselementen en de werking van het ECVET wordt het duidelijk dat een groot aantal nationale acteurs in het globale proces geïntegreerd zijn. Conventies en overeenkomsten tussen opleidingscentra, ondernemingen en nationale instanties worden noodzakelijk.

Het ECVET-systeem bevat daarom een reeks instrumenten en informatiedragers. Deze werden deels reeds vroeger in de Europese context ontwikkeld en op nationaal vlak ingevoerd, zoals de EUROPASS. Deels zijn ECVET-specifieke instrumenten nodig waarvan sommige nog in ontwikkeling zijn.

- Het *Memorandum of Understanding* als hoofdinstrument heeft het karakter van een vrijwillige overeenkomst die tussen aanbieders van beroepsonderwijs, nationale instanties en andere bevoegde instellingen in de betrokken landen afgesloten wordt. Het schept onderling vertrouwen door de samenwerking op het vlak van valideren en erkennen van kwalificaties in verband met de mobiliteit van de op te leiden personen algemeen te regelen.
- De *stageovereenkomst* wordt door de opleidingscentra in de twee landen alsook door de personen in kwestie ondertekend. Deze overeenkomst beschrijft de stageresultaten, die in de mobiliteitsfase bereikt moeten worden, zowel kwantitatief als kwalitatief, en wordt zowel door de versturende en op te nemen organisatie als door de persoon in kwestie in kwestie ondertekend.

Nog in 2006 moet een volledig handboek voor het ECVET-systeem ter beschikking staan.

[Samengevat volgens Isabelle Le Mouillour, Het Europese prestatiepuntensysteem voor de beroepsopleiding: stand en perspectieven]